

Dosarul nr.1a-876/25 (1-23111621-02-1a-03092025)

DECIZIE

04 martie 2026

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Eugeniu Beșelea

judecători

Andrei Cazacicov și Vitalie Budeci

judecând, fără participarea părților, în ordine de recurs, apelul/recursul procurorului în Procuratura Anticorupție, Căuș Ala, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Central nr.1-237/2023 din 08 august 2025, în cauza penală privind învinuirea lui:

Cananău Constantin *****, născut la *****, supus militar, văduv, pensionar, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, fără antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(4) din Codul penal (în redacția legii în vigoare pînă la data de 07.09.2024).

Termenul de examinare a cauzei:

- în instanța de fond: 02.08.2023 – 08.08.2025;

- în instanța de apel: 03.09.2025 – 04.03.2026.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central nr.1-237/2023 din 08 august 2025, Cananău Constantin a fost achitat pe de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(4) Cod penal, pe motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, de către organul de urmărire penală, Cananău Constantin este învinuit că, activând în baza ordinului directorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (în continuare ANSA) nr.936-p din 01.10.2018, în funcția de inspector principal (*domeniul sanitar-veterinar*) la Postul de inspecție la frontiera Leușeni-Albița, care este o instituție publică fondată de Guvern, cu activitate națională responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul de reglementare și control pentru siguranța alimentelor, fiind conform art.123 alin.(2) din Codul penal persoană publică, a acceptat și a primit bunuri ce nu i se cuvin în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale, prin următoarele circumstanțe.

La data de 30.12.2022, aproximativ la orele 22:07 min., Constantin Cananău, aflându-se în biroul de serviciu, amplasat în incinta Postului de Inspecție la frontiera Leușeni-Albița a ANSA, situat în localitatea Leușeni, r-l Hîncești, deci fiind în exercițiul funcției, a recepționat de la conducătorul camionului „Renault Premium 430 DXI” n/î *****, Iurie Iațic, angajat al companiei „Tehbeton”, setul de documente aferent lotului de zahăr în cantitate de 21.000,00 kg, transportat către operatorul economic SRL „Sudzucker-Moldova”, marfa care urma a fi supusă supravegherii sanitar-veterinare de stat, inclusiv prin controlul fizic.

În continuare, la orele 22:14 min., Constantin Cananău, acționând în interes material, deci în vederea obținerii unor bunuri ce nu i se cuvin, ignorând prevederile cap.III lit.lit.b) și c) din Regulamentul de funcționare a posturilor de inspecție la frontiera de stat a Republicii: Moldova, aprobat prin ordinul directorului ANSA nr.501 din 14.09.2018, conform căroră *inspectorul are obligația de a efectua controlul vizual al produselor importate pentru a se asigura că certificatul sanitar-veterinar sau alte documente însoțitoare corespund cu produsul însuși, de a verifica garanțiile de origine oferite de către producător pentru a se asigura că transportul ulterior al produselor nu a afectat starea inițială menționată în certificatul sanitar-veterinar și, de a verifica ambalajele cu toate marcajele (ștampile, etichete) de pe acestea, în vederea corespunderii cu actele de însoțire, data fabricării, termenul de valabilitate, țara de origine, producătorul, inclusiv codul mărfii..., precum și cerințele imperative de la pct.pct.11.2 și 11.4 din fișa de post aprobată la 01.10.2018, din care se relevă că sarcina de bază a inspectorului sanitar-veterinar este controlul asupra respectării normelor sanitar-veterinare, cerințelor privind siguranța alimentelor, calitatea lor în procesul importului, exportului ... și, asigurării inspecției și controlului sanitar-veterinar al mijlocului de transport destinat transportării mărfurilor supuse supravegherii sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, pentru a nu realiza verificările menționate supra și eliberarea în termen proxim a actelor permissive pentru import, a acceptat și a primit de la cet. Iurie Iațic, mijloace financiare în sumă de 50 lei.*

Acțiunile lui Cananău Constantin au fost încadrate în baza art. 324 alin.(4) Cod penal (în redacția legii în vigoare pînă la data de 07.09.2024), conform semnelor calificative: ”Corupere pasivă, manifestată prin acceptarea și primirea de bunuri ce nu i se cuvin unei persoane publice, pentru a nu îndeplini anumite acțiuni în exercitarea funcției sale”.

3. Nefiind de-acord cu sentința respectivă, procurorul în Procuratura Anticorupție, Căuș Ala a depus apel prin care solicită casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(4) Cod Penal, dar luînd în considerație faptul că de la data comiterii faptei au trecut mai mult de doi ani și a

intervenit termenul de prescripție, a-1 libera pe Cananău Constantin de pedeapsa penală. În conformitate cu prevederile art.106 al Codului penal se solicită confiscarea de la Cananău Constantin a mijloacelor financiare în sumă de 50 lei, cu trecerea lor în contul statului.

În motivarea apelului, procurorul a invocat în esență următoarele:

- au fost prezentate probe privind comiterea infracțiunii de către inculpat;
- nu este clar este motivul și modalitatea prin care instanța a ajuns la concluzia că în cazul supus cercetării se întrevăd elementele provocării, or martorul I.Iațic nu este nici agent al statului și nici persoană terță care a acționat pentru și din numele acestuia, ba din contra este o persoană care în virtutea circumstanțelor create a transmis inculpatului C.Canău bani în sumă de 50 lei, pentru a nu fi realizate verificările necesare a mărfii transportate de către primul, ultimul acceptând și primind mijloacele financiare date și ca rezultat neefectuând controlul sanitar-veterinar al mărfii respective. I.Iațic nu a insistat nici într-un fel la primirea banilor, C.Canău acceptând și primind banii în suma indicată și ca urmare după acceptarea și primirea banilor preluați o data cu actele prezentate, neefectuând controlul necesar al mărfii deși personal i-a indicat de la bun început lui I.Iațic că acest control urma a fi efectuat;

- instanța și-a întemeiat motivarea prin argumente total ieșite din context și din limitele învinuirii formulate inculpatului, întrucât acestuia din urmă nu i- a fost incriminată pretinderea, ci doar acceptarea și primirea banilor;

- vina inculpatului rezultă din declarațiile martorului I.Iațic, procesele -verbale de consemnare a acțiunilor de urmărire penală, nefiind clară poziția instanței vis-à-vis de aprecierea acestor probe ca fiind nepertinente și neconcludente, or chiar din declarațiile martorului I.Iațic se întrevește că acesta ar fi plasat bancnota de 50 lei în interiorul actelor, după primirea cărora controlul sanitaro-veterinar care urma a fi efectuat în corespundere cu normele legale și despre necesitatea realizării căruia a anunțat și inspectorul ANSA, așa și nu a fost efectuat, fapt confirmat și prin rezultatele măsurilor speciale de investigații;

- declarațiile martorului Iurie Iațic, coroborează activ cu conținutul extrasului din procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor măsurilor speciale de investigații, din care se relevă incontestabil faptul acceptării și primirii de către Constantin Cananău a bunurilor ce nu i se cuvin, în vederea de a nu îndeplini anumite acțiuni în exercitarea funcției;

- din materialele cauzei rezultă intenția directă și scopul inculpatului Constantin Cananău manifestate prin acceptarea și primirea unor bunuri ce nu i se cuvin (mijloace bănești în sumă de 50 lei) a fost pe deplin probată, or fiind conform art.123 alin.(2) din Codul penal persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru

a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale și în alte interese decât cele de serviciu, urma a sesiza organele competente în situația oferirii unor bunuri ce nu i se cuvin, fapt care nu doar că nu a fost realizat dar în virtutea unei sistematizări a acestor acțiuni ilegale, în care potrivit declarațiilor martorului I.Iațic date la urmărirea penală și în instanța de judecată, se cunoaște că pentru a trece controlul la vamă mai rapid se oferă mijloace financiare inspectorilor ANSA, ceea ce a și fost efectuat în cazul supus examinării, inculpatul C.Canănaș acceptând și primind aceste mijloace financiare deși nu trebuia;

-faptul oferirii și primirii mijloacelor financiare (50 lei) a fost probat atât prin declarațiile martorului I.Iațic care fără careva motive și argumente a fost numit de către instanță „instigator”, în cadrul căroră acesta în detalii explică felul în care au fost oferiți și primiți acești bani, dar și procedura de verificare a actelor, una rapidă, dacă e să analizăm momentul oferirii banilor și primirii actelor care permiteau trecerea frontierei.

4. Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Codul de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței. Procurorul, avocații și inculpații au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (unu) zile înainte de data ședinței de judecată.

În referința depusă, avocatul Sucitu Vladimir, își exprimă în esență dezacordul cu recursul declarat, consider întemeiată sentința atacată.

Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a admite recursul declarat, casând sentința total, cu dispunerea rejudecării cauzei penale, de către instanța de fond, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerațiuni.

Conform art. 437 alin. (1), pct. 1) Codul de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate de judecătoria privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

Având în vedere faptul că sancțiunea normei incriminate inculpatului, nu prevedea pedeapsa închisorii, sentința pe cauza dată este pasibilă contestării doar în ordine de recurs.

Astfel, cu toate că instanța de fond a orientat greșit părțile privind contestarea cu apel a sentinței, că procurorul în mod eronat a contestat cu apel sentința, că instanța de apel greșit a înregistrat cauza în ordine de apel, aceasta

urmează a fi examinată în ordine de recurs.

Conform art. 448 alin. (1)-(2) Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Conform art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. d) Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, integral, și ia una din următoarele soluții: dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În urma lecturării sentinței atacate, Colegiul penal reține că instanța de fond în mod eronat a ajuns la concluzia achitării inculpatului.

La fel, în partea descriptivă a sentinței, instanța de fond a reținut pe de o parte, faptul că în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii, iar pe de alta, a constatat că nu exista faptul infracțiunii.

Astfel, Colegiul penal reține că, **Cananău Constantin ******* a atentat la obiectul juridic special al infracțiunii, care îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune respectarea de către persoanele publice a obligației de a pretinde, accepta și primi remunerația în strictă conformitate cu legea.

Obiectul material al infracțiunii îl reprezintă bunurile, în cazul din speță, banii în sumă de 50 lei primite de inculpat.

Sub aspectul laturii obiective, fapta comisă a constat în acceptarea și primirea de către **Cananău Constantin ******* a banilor în suma de 50 lei, în circumstanțele indicate în pct. 2 din decizie. Banii în cauză nu i se cuveneau inculpatei.

Colegiul penal notează faptul că modalitatea normativă a acțiunii prejudiciabile prevăzute la art. 324 cod penal, și anume acceptarea, are în vedere, după caz: 1) consimțirea dării de către corupător de bunuri; 2) aprobarea ofertei ori promisiunii de către corupător de bunuri.

În ipoteza acceptării, inițiativa aparține corupătorului. Acceptarea poate fi expresă sau tacită. În ipoteza din urmă acceptarea rezultă din anumite manifestări care relevă neîndoielnic acordul persoanei publice de a primi remunerația. Acceptarea poate presupune și nerespingerea remunerației ilicite.

Modalitatea normativă a acțiunii prejudiciabile prevăzute la art. 324 cod

penal, și anume primirea se exprimă în luarea în posesiune, obținerea, încasarea de bunuri.

Primirea implică darea din partea corupătorului. Iată de ce, spre deosebire de modalitatea de pretindere, în cazul modalității de primire inițiativa aparține corupătorului.

Subsecvent, Colegiul penal reține că aceste semne ale laturii obiective sunt probate nemijlocit prin conținutul declarațiilor martorului Iațic Iurie care a indicat expres că a oferit suma de 50 lei „pentru cafea” deoarece între șoferi se discuta că aceasta facilitează trecerea mai ușoară a verificării vamale.

Aceleași circumstanțe au fost probate prin procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigație din 04.04.2023, potrivit căreia au fost înregistrate audio și video cele petrecute în biroul inculpatului la data evenimentelor. În aceste înregistrări s-a fixat în mod obiectiv faptul transmiterii de către martorul Iațic Iurie și acceptării și primirii de către inculpat, a pașaportului primului din care inculpatul a scos ceva. Tot în cadrul acestor înregistrări se deslușește cum inculpatul mai întâi insistă ca martorul să aducă mijlocul de transport la control inculpatului, iar după ce martorul transmite inculpatului pașaportul său (în care a indicat că a pus 50 lei), inculpatul renunță la intenția de a verifica mijlocul de transport al martorului.(V.1.f.d.13-14-30-33)

La fel, potrivit fișei de post a inculpatului, acesta urma să efectueze inspecția și controlul sanitar-veterinar al mijlocului de transport destinat transportării mărfurilor supuse supravegherii sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor (V.1,f.d.67).

Potrivit graficului de lucru la PTF Leușeni-Albița, la datele 30-31.12.2022, inculpatul era prezent la serviciu, iar ștampila eliberată acestuia în interes de serviciu are nr. 008 (V.1,f.d.47; 73)

La fel, din actele ridicate de la compania unde activează martorul Iațic Iurie, rezultă că la 30.12.2022 anume inculpatul a verificat și aprobat actele prezentate de martor. (V.1,f.d.113-114; 123-129)

Latura subiectivă, s-a caracterizat prin intenție directă, motivul infracțiunii s-a exprimat în interesul material a lui **Cananău Constantin ******* de a obține avantaje patrimoniale.

Cu referire la scopul infracțiunii, acesta îl constituie scopul neîndeplinirii, în interesul corupătorului Iațic Iurie, de către **Cananău Constantin *******, în calitatea sa de persoană publică, a acțiunilor în exercitarea funcției.

Aceste acțiuni s-au materializat prin omisiunea verificării mijlocului de transport condus de martor.

Cananău Constantin ***** este persoană fizică responsabilă, care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 16 ani, precum și avea calitatea de persoană publică în acest fel fiind subiect al infracțiunii prevăzute de art. 324

alin. (4) Cod penal.

Această circumstanță se probează prin conținutul ordinului nr. 936-p din 01.10.2018, din care rezultă că inculpatul activa în funcția publică de inspector principal, Postul de inspecție la frontieră Leușeni-Albița.(V.1,f.d.66)

Colegiul penal mai reține drept întemeiată și soluția de încadrare a acțiunilor inculpatei în baza art. 324 alin. (4) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptei), în conformitate cu art. 8 din Codul penal, având în vedere că norma nouă care incriminează la moment această faptă (art. 324 alin. (1) Cod penal) nu ameliorează situația inculpatei.

În consecința celor expuse, Colegiul penal reține netemeinicia soluției de achitare a inculpatului **Cananău Constantin ******* dispusă de instanța de fond.

Totodată, Colegiul penal atestă că, prin cerințele formulate în cererea de recurs formulată de acuzatorul de stat se solicită agravarea situației inculpatului, respectiv, instanța de recurs, reieșind din prevederile art. 449 Codul de procedură penală, este limitată în pronunțarea unei soluții, dacă prin aceasta se agravează situația inculpatului.

În consecință, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul procurorului, a casa total sentința atacată și de a remite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5. În conformitate cu art.447-449 alin.(1) pct.2) lit. d) Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

DECIDE:

Se admite apelul/recursul procurorului în Procuratura Anticorupție, Căuș Ala, se casează total sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central nr.1-237/2023 din 08 august 2025, în cauza penală privindu-l pe **Cananău Constantin ******* și se remite cauza la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Eugeniu Beșelea

judecători

Andrei Cazacicov

Vitalie Budeci